Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2023-0863

(mr. M.E.J. Bracco Gartner, voorzitter en mr. D.M.A. Gerdes, secretaris)

Datum uitspraak	16 november 2023
Klacht van	De consument
Tegen	De Veste B.V., gevestigd te Putte, verder te noemen De Veste
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Fondsbeheer. Geen causaal verband tussen schade en (gesteld) verzuim om de consument te informeren over aanstaande intrekking van de vergunning als fondsbeheerder. Geen dwaling. Niet gebleken dat De Veste is tekortgeschoten bij informatieverstrekking over of uitwinnen van zekerheden.

1. Procedure

1.1 De commissie beslist volgens haar reglement en op basis van de door partijen ingediende stukken.

1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 22 augustus 2023. Ter zitting was de consument aanwezig en de heren [naam 1] en [naam 2], CEO en CFO van De Veste.

1.3 De Veste heeft gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument heeft in 2019 besloten zijn lijfrentekapitaal onder te brengen in een Unit Linked Direct Ingaande Lijfrente. Dit is een product van De Veste waarmee het lijfrentekapitaal wordt belegd in het Trade Finance Handelsfonds (TFH), een door De Veste beheerd fonds, ten behoeve van maandelijkse lijfrente-uitkeringen.

2.2 Overgelegd is een door de consument ingevuld en ondertekend deelnameformulier en een Unit Linked Direct Ingaande Lijfrente Overeenkomst (hierna: de overeenkomst), beide gedateerd 21 oktober 2019. In de bijlage bij de overeenkomst wordt 1 november 2019 vermeld als ingangsdatum van de Unit Linked Direct Ingaande Lijfrente.

2.3 De Veste heeft het lijfrentekapitaal op 14 november 2019 ontvangen. Op 9 december 2019 heeft zij bevestigd dat de deelname in het TFH per 1 december 2019 administratief was verwerkt en dat 488,0494 participaties met een waarde van € 48.804,94 op naam van de consument stonden.

2.4 De AFM heeft De Veste op 10 december 2019 bericht dat haar vergunning als fondsbeheerder zou worden ingetrokken. De Veste heeft vervolgens de participanten in het TFH medegedeeld dat zij voornemens was haar activiteiten als beheerder te beëindigen en dat vanaf 24 december 2019 geen nieuwe participanten zouden worden aangenomen en geen stortingen van zittende participanten zouden worden geaccepteerd.

2.5 Op 1 oktober 2020 is besloten tot liquidatie van het TFH.

Klacht, vordering en verweer

2.6 De consument vordert dat De Veste wordt veroordeeld tot schadevergoeding. In zijn klacht vermeldt hij een schadebedrag van € 46.039,-, te vermeerderen met wettelijke rente vanaf 1 oktober 2020. De vordering berust op de stelling dat De Veste, bij het aangaan van de overeenkomst, heeft verzuimd hem mede te delen dat de AFM voornemens was haar vergunning te beëindigen. Verder stelt hij dat De Veste een verkeerd beeld heeft gegeven van de waarde van het onderpand – de door Capstone gestelde zekerheden – en onvoldoende moeite heeft gedaan om de zekerheden uit te winnen.

2.7 De Veste heeft verweer gevoerd. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

3.1 Partijen verschillen van standpunt over de vraag of De Veste haar taken als beheerder naar behoren heeft uitgevoerd. Het gaat daarbij om de informatieverstrekking over de voorgenomen intrekking van de vergunning en om (de informatieverstrekking over of het uitwinnen van) de aan het TFH verstrekte zekerheden. De commissie zal deze klachtonderdelen hieronder bespreken.

Informatieverstrekking over voorgenomen intrekking vergunning

3.2 De consument stelt dat De Veste, bij het aangaan van de overeenkomst, had behoren mede te delen dat de AFM voornemens was haar vergunning te beëindigen. Hij stelt dat het hebben van een AFM-vergunning wezenlijke informatie is bij de keus voor een fondsbeheerder, omdat dit de belegger enige zekerheid geeft over de deskundigheid van (de bestuurders van) een fondsbeheerder en de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie.

Volgens de consument geldt dit des te meer omdat De Veste het feit dat zij onder AFM-toezicht stond als verkoopargument gebruikte.

3.3 In een eerdere uitspraak van de commissie (uitspraak van 5 juli 2022 met nummer 2022-0568) is ingegaan op een vergelijkbare stelling. In die uitspraak is overwogen dat De Veste, voor het aangaan van de overeenkomst, de participant had moeten informeren over het voornemen van de AFM tot intrekking van de vergunning en over de mogelijke risico's daarvan voor een participant.[1] Tot schadevergoeding leidde dit echter niet omdat het vereiste causaal verband ontbrak: het beleggingsverlies was veroorzaakt door gewijzigde marktomstandigheden waaronder vooral de coronacrisis, waardoor Capstone niet meer kon voldoen aan haar betalingsverplichtingen aan het fonds.[2] Aan de tekortkoming van De Veste (niet informeren over de voorgenomen intrekking van haar vergunning) kon de schade daarom niet worden toegerekend.

3.4 De commissie constateert dat de voorliggende zaak op dit punt vergelijkbaar is met de zaak in de uitspraak met nummer 2022-0568. Daaruit volgt dat De Veste, door de consument bij het aangaan van de overeenkomst niet te informeren over de voorgenomen intrekking van haar vergunning, in strijd met haar verplichtingen heeft gehandeld. Tot toewijzing van schadevergoeding leidt dit niet omdat, evenals in de uitspraak met nummer 2022-0568, het vereiste causaal verband tussen de schade en De Veste's tekortkoming ontbreekt. Immers, het beleggingsverlies van de consument is niet veroorzaakt doordat hij ontoereikend is geïnformeerd over de voorgenomen intrekking van de vergunning, maar door de gewijzigde marktomstandigheden die meebrachten dat Capstone niet meer kon voldoen aan haar betalingsverplichtingen aan het fonds.

Dwaling

3.5 De consument doet ook een beroep op dwaling. Hij voert aan dat het al dan niet beschikken over een AFM-vergunning een essentieel gegeven is bij de beslissing om met een fondsbeheerder in zee te gaan, dat De Veste daarmee een valse voorstelling van zaken heeft gegeven en dat hij, doordat hij deze informatie niet had, op onjuiste gronden heeft besloten de overeenkomst met De Veste aan te gaan.

3.6 De commissie overweegt als volgt. Volgens de consument is de overeenkomst als gevolg van een dwaling tot stand gekomen doordat wezenlijke informatie niet aan hem is verstrekt. Op grond van artikel 6:228 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek geldt in dat geval het vereiste dat bij degene die zich op dwaling beroept sprake is van een onjuiste voorstelling van zaken én dat diens wederpartij 'in verband met hetgeen zij omtrent de dwaling wist of behoorde te weten, de dwalende had behoren in te lichten'.

[1] GC Kifid nr. 2022-0568 (overweging 3.2).
[2] GC Kifid nr. 2022-0568 (overweging 3.3).

Naar het oordeel van de commissie ontbreken (voldoende specifieke) aanwijzingen dat aan deze vereisten is voldaan. Uit de stukken en de verklaringen van partijen ter zitting blijkt alleen dat destijds bepaalde documenten – het deelnameformulier en de Unit Linked Direct Ingaande Lijfrente Overeenkomst – zijn ondertekend. Het ontbreekt echter aan specifieke stellingen over de gang van zaken bij het aangaan van de overeenkomst, in het bijzonder over de mededelingen die partijen destijds over en weer hebben gedaan. Daardoor is niet komen vast te staan dat De Veste destijds wist of had moeten weten van een onjuiste voorstelling van zaken bij de consument. Dat iets onbesproken is gebleven – in dit geval de voorgenomen intrekking van de vergunning – betekent immers nog niet dat een contractspartij een onjuiste voorstelling van zaken heeft en evenmin dat diens wederpartij daarvan weet of behoort te weten. De commissie neemt daarbij mee dat het hier gaat om informatie over De Veste's vergunning en niet over de propositie voor het af te nemen product.

Zekerheden

3.7 Volgens de consument is gebleken dat de aan het TFH verleende zekerheden vrijwel geen waarde hadden. Hij stelt dat De Veste zich onvoldoende heeft ingespannen om Capstone tot betaling te bewegen en de door haar gestelde zekerheden uit te winnen. Ook stelt hij dat De Veste weliswaar aan de grootste kredietnemers van Capstone een brief heeft geschreven, maar daarna geen moeite heeft gedaan om de zekerheden uit te winnen. Volgens de consument had De Veste betere zekerheden moeten eisen of duidelijk moeten zijn over het ontbreken van (passende) zekerheden. De Veste voert aan dat de zekerheden vooral bestaan uit (vorderingen uit) leningen die Capstone aan derden heeft verstrekt. In 2020 heeft De Veste (haar vorderingen uit) deze leningen laten waarderen. Op grond van de waardering heeft zij een voorziening van 40% getroffen, maar de definitieve waardedaling moet nog worden vastgesteld. De Veste betwist dat zij zich onvoldoende heeft ingespannen voor het uitwinnen en stelt dat zekerheden uitwinnen in de VS moeilijker is dan in Nederland.

3.8 Naar het oordeel van de commissie leidt dit klachtonderdeel niet tot schade-vergoeding. In de eerste plaats kan het optreden van een fondsbeheerder bij het verkrijgen en uitwinnen van de aan het THF verleende zekerheidsrechten niet worden beschouwd als handelingen die alleen verband houden met de individuele rechts-verhouding tussen De Veste en de consument in deze procedure. Verder bevatten de stukken onvoldoende aanwijzingen om te kunnen aannemen dat de informatie-verstrekking over de zekerheden ontoereikend was of dat De Veste in strijd met haar verplichtingen als fondsbeheerder heeft gehandeld bij de keuze van zekerheden voor Capstone's betalingsverplichtingen of bij (haar pogingen tot) het uitwinnen van zekerheden.

Slotsom

3.9 Hiervoor is geconstateerd dat beide klachtonderdelen niet slagen. De vordering van de consument zal worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is niet-bindend. Tegen de uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen twee weken na verzending van de uitspraak kunt u verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen twee weken na verzending van de uitspraak verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de commissie niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl